

ЗАКОН ЗА ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКА ДЕЈНОСТ

Службен весник на РМ, бр. 103 од 19.08.2008 година

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредуваат основите на функционирањето на хидрометеоролошката дејност во Република Македонија и надлежностите на Управата за хидрометеоролошки работи.

Член 2

(1) Со овој закон на територијата на Република Македонија се воспоставува единствен метеоролошки и хидролошки набљудувачки систем (во натамошниот текст: хидрометеоролошки набљудувачки систем на РМ).

(2) Хидрометеоролошкиот систем на Република Македонија е интегрален дел од глобалниот, набљудувачки временски систем.

(3) Податоците од хидрометеоролошките набљудувања се составен дел на националното, природното и на културното светско наследство.

Член 3

Одделни изрази што се употребени во законот, го имаат следното значење:

1. **"Анализа на времето"** е постапка на просторно-временска обработка и приказ на податоците заради утврдување на состојбата на атмосферата, водите, земјиштето или на билната покривка;
2. **"База на податоци"** е уредена збирка на независни податоци кои се разместени на системски начин и поединечно достапни по електронски пат или преку друго средство;
3. **"Бдење"** е уреден сеопфатен процес на набљудување и на известување во рамките на најавувачкиот систем;
4. **"Државна хидрометеоролошка мрежа на станици"** е збир на метеоролошки и хидролошки станици и на станици за мерење на квалитетот на воздухот, распоредени во просторот, а со цел за мерење, набљудување и собирање податоци;
5. **"Елемент или појава"** е одбележување на некое физичко или хемиско својство на воздухот, водите и на почвата;
6. **"Еталон"** е материјална мерка, мерило, референтна материја или мерен систем наменет за одредување на физички единици и се користи како референца;
7. **"Инструмент"** е уред за утврдување на физичките или на хемиските својства на некое тело;
8. **"Известување"** е опис на појава, процес, предупредување, анализа или прогноза на некое физичко, хемиско или друго соодветно случување во атмосферата, водите, земјиштето и во билната покривка;
9. **"Извештај"** е шифриран збир на податоци за размена и за известување;
10. **"Извор на податоци и продукти"** е авторот или сопственикот на податоците и/или продуктите, овластен од авторот;
11. **"Клима"** е средна физичка состојба на атмосферата со нејзините статистички промени во просторот и во времето за повеќегодишен период;

12. **“Хидрометеоролошки систем”** е единствен интегрален систем, кој се состои од: хидрометеоролошки систем на бдење, информационо-телекомуникациски систем, прогностички систем и систем за рана најава и за предупредување на временски непогоди, и претставува составен дел од светскиот хидрометеоролошки систем;
13. **“Хидрометеоролошко обезбедување”** е мерки и постапки при набљудување на хидрометеоролошките елементи и појави, собирање и средување на набљудуваните вредности, нивна анализа и изработка на соодветни прогнози;
14. **“Набљудување”** е мерење и/или забележување на некој елемент или појава;
15. **“Модификација на време”** (вештачко влијание на времето) се човекови активности насочени кон влијание и менување на природните атмосферски процеси кои доведуваат до промена на времето и климата и опфаќа: заштита од град, зголемување на врнежи, контрола на магли, контрола на атмосферско електрично празнење, контрола на заледување и други облици на вештачко влијание на времето;
16. **“Известувачки систем”** е систем на врски на меѓународно и на државно ниво наменет за постојана размена на податоци, продукти и за известувања од секој вид;
17. **“Загадување на воздухот, водите и на почвата”** е штетно дејствување, кое предизвикува подолготрајна или трајна промена на квалитетот на воздухот, водите и на земјиштето;
18. **“Подлога”** е основен материјал за изработка на анализа, прогноза или за предупредување;
19. **“Податок”** е вредност на некој набљудуван елемент или појава;
20. **“Станица”** е уреден простор со пропишани инструменти, набљудувачница и објекти кои се користат за набљудување;
21. **“Прогноза”** е постапка на просторно-временска обработка на податоците и на продуктите наменети за предвидување на идната состојба на атмосферата, водите или почвата;
22. **“Продукт”** е анализа, предупредување, прогноза, студија или друг резултат од примената на податоците;
23. **“Збир на податоци”** е поголем број вредности од некој или од повеќе набљудувани елементи или појави сложени во просторен и/или временски распоред;
24. **“Предупредување”** е навремено известување за вонредни, опасни и катастрофални временски феномени и
25. **“Време”** е збир на сите вредности на елементот и на појавата набљудувани во некој момент или во краток временски период, на некое место или подрачје.

II. НАДЛЕЖНОСТ

Член 4

- (1) Орган на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на хидрометеоролошката дејност е Управата за хидрометеоролошки работи (во натамошниот текст: Управата), како орган на државната управа во состав на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.
- (2) Управата има својство на правно лице.

III. РАКОВОДЕЊЕ

Член 5

- (1) Со Управата раководи директор, кој го именува и го разрешува Владата на Република Македонија, на предлог на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, за време од четири години.

(2) За директор, може да биде именувано лице кое ги исполнува следниве услови:

- да е државјанин на Република Македонија,
- да е истакнат, научен и стручен работник од областа на хидрометеорологијата, природните, техничките, општествените и политички науки и
- да не му е изречена казна или прекршочна санкција, забрана за вршење на професијата, должност или дејност.

(3) На директорот, функцијата му престанува со негово разрешување, или во случај на смрт.

(4) Директорот, се разрешува:

- на негово барање,
- ако биде осуден за кривично дело на безусловна казна затвор од најмалку шест месеца и
- поради нестручно, несовесно и незаконито вршење на функцијата и на надлежностите кои му се доверени со закон.

IV. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Член 6

(1) Хидрометеоролошката дејност ги опфаќа работите поврзани со развојот и функционирањето на хидрометеоролошкото бдење, истражување на атмосферата, климата, водите и почвата и работи на примена на метеорологијата и хидрологијата.

(2) Хидрометеоролошката дејност опфаќа: координација, комуникација и соработка во навременото известување при вршењето на хидрометеоролошко бдење и истражување со државните субјекти одговорни за превенција, рано предупредување, справување и управување со кризи на државно и локално ниво, навремено информирање за времето, климата и водите за потребите на одржливиот развој, со цел за намалување на загубите на луѓето и материјалните добра предизвикани од временски непогоди и други катастрофални настани и економски придобивки на државата.

Член 7

Работите на развојот и на функционирањето на хидрометеоролошкото бдење опфаќаат:

- 1) утврдување и воспоставување државна хидрометеоролошка мрежа;
- 2) изградба, опремување, одржување, работа, заштита и развој на државната хидрометеоролошка мрежа;
- 3) воспоставување, изградба и одржување на мрежа на метеоролошки радарски центри;
- 4) набљудувања и мерења во мрежата на метеоролошките станици;
- 5) набљудувања и мерења во мрежата на хидролошките станици;
- 6) спроведување специјални метеоролошки набљудувања во мрежата на метеоролошките станици;
- 7) набљудувања и мерења на површинските и на подземните води од првото ниво и од изворите, речниот нанос, мразот на реките, акумулациите и на езерата и специјалните хидролошки набљудувања и мерења во мрежата на хидролошките станици;
- 8) набљудувања и мерења на физичките и на хемиските состојби на атмосферата, копнените површински води и на подземни води, површинскиот слој на почвата и на билната покривка;
- 9) набљудувања и мерења на карактеристиките на квалитетот на воздухот, врнежите и на почвата, вклучувајќи ја и радиоактивноста на воздухот, врнежите и почвата во мрежата на метеоролошките станици, основна обработка на

забележаните податоци и следење на преносот на загадувачките материи низ атмосферата;

10) набљудувања и мерења на карактеристиките на квалитетот на површинските води, на подземните води од првото ниво, езерата и акумулациите, вклучувајќи ја и радиоактивноста на водите во мрежата на хидролошките станици и основна обработка на забележаните податоци, а не се однесуваат на работите кои со закон се во надлежност на Министерството за здравство;

11) вршење аеролошки, радарски, сателитски и друг вид далечински мерења и набљудувања и следење на електричните процеси во атмосферата;

12) вршење на работи за метеоролошко обезбедување за потребите на воздушната пловидба и

13) воспоставување, оперирање и одржување на информатичко телекомуникациски систем, како интегрален дел на хидрометеоролошкиот набљудувачки систем.

Член 8

Работите на истражување на атмосферата, климата, водите и почвата опфаќаат:

1) истражување и следење на појавите и процесите во атмосферата и развој на методи за нивна анализа и прогноза;

2) истражување на влијанието меѓу атмосферата, водата и растителна покривка;

3) истражување и следење на хидролошките процеси и развој на методи за прогнозирање на водите;

4) просторно и временско истражување на водните ресурси;

5) истражување и следење на квалитативните карактеристики на воздухот, врнежите, површинските води, подземните води од првото ниво, езерата и на почвата, вклучувајќи ја радиоактивноста на воздухот, врнежите и на водите, преносот на загадувачките материи во нив и учество во истражувања на влијанието на загадувањето врз водните ресурси, климата и вегетацијата и развој на модели и методи за прогнозирање на загаденоста на воздухот, водите и на почвата, како и пренос на опасни и штетни материи во атмосферата, површинските и подземните води и во земјиштето;

6) истражување на физичките основи на климата, следење на нејзините промени и колебања и развој на методи за прогнозирање на климата;

7) истражување на процесите и појавите во атмосферата значајни за воздушен, воден и копнен сообраќај;

8) истражување во областа на физиката и хемијата на облаците и модификација на времето;

9) истражување во областа на радарската и сателитската метеорологија и хидрологија;

10) истражување на процесите и појавите во атмосферата значајни за воздухопловната метеорологија;

11) истражување на потенцијалот на сончевото зрачење, ветерот и водите како обновливи извори на енергија;

12) истражување и следење на времето, водите и климата кои влијаат врз здравјето на луѓето, живиот свет и врз материјалните добра;

13) истражување на неповолни временски и хидролошки појави;

14) истражувања во областа на агрометеорологија, биометеорологија и климатологија;

15) други гранки од применета метеорологија и хидрологија и

16) развој и истражување на влијанијата на локалните метеоролошки услови врз транспортот и дистрибуцијата на загадувањето на воздухот во урбаните средини.

Член 9

Работите на примена на метеорологијата и хидрологијата опфаќаат:

- 1) обезбедување хидрометеоролошки информации и продукти за времето, водите, климата и природната средина за потребите на органите на државната управа, јавноста, физички и правни лица, невладини организации, медиуми и други корисници;
- 2) изработка на агрометеоролошки анализи, прогнози и подлоги за потребите на агро-бизнисот;
- 3) изработка на хидрометеоролошка основа за анализа и прогноза на степенот на загрозеност на одредени области од Република Македонија од пожари во природната средина;
- 4) анализа на просторните и временски карактеристики на метеоролошките и хидролошки елементи и изработка на климатски и хидролошки основи, кои се од суштинско значење за стопанството и општествените дејности;
- 5) метеоролошка основа за изработка на агрометеоролошки, климатолошки и биометеоролошки анализи и прогнози и навремено известување за хидролошката, метеоролошката, агрометеоролошката, климатолошката и биометеоролошката состојба до Центарот за управување u1089 со кризи, заради навремено известување и преземање соодветни мерки од надлежните субјекти;
- 6) метеоролошка основа за изработка на прогнози за ултравиолетово зрачење, за заштита на здравјето на луѓето;
- 7) други гранки на применета метеорологија и хидрологија;
- 8) анализи на просторните и временските квалитативно-квантитативни карактеристики на режимот на површинските води и на водните ресурси на подземните води од првото ниво, за изработка на хидролошки основи за просторно планирање и проектирање за изградба на инвестициски објекти во руралните и урбани средини;
- 9) хидрометеоролошки основи неопходни за користење на обновливи (алтернативни) извори на енергија: сончева, ветрова и термална енергија;
- 10) работи што се однесуваат на метеоролошкото обезбедување на воздушната пловидба и
- 11) вештачкото влијание и модификација на времето со цел за стимулирање врнежи, контрола на магли, контрола на атмосферски електрични празнења.

V. ПРАВА И ОДГОВОРНОСТИ

Член 10

- (1) Работите од членовите 7, 8 и 9 на овој закон, се од јавен интерес и ги врши Управата за хидрометеоролошки работи.
- (2) Работите од членовите 8 и 9 на овој закон, можат да ги вршат и овластени правни и физички лица, под услови утврдени со овој закон.
- (3) На правните и физички лица од ставот (2) на овој член министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство на предлог од Комисија, издава овластување со решение што го донесува во рок од 30 дена од денот на поднесување на барањето.
- (4) Комисијата од ставот (3) на овој член ја формира министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство и се состои од пет члена, и тоа претставници од: Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, Министерството за животна средина и просторно планирање, Министерството за образование и наука, Министерството за транспорт и врски и Управата.
- (5) Решението од ставот (3) на овој член има важност од четири години, сметано од денот на неговото издавање.
- (6) Против решението со кое е одбиено барањето за издавање на решението за овластување од ставот (3) на овој член, може да се поднесе жалба до Комисијата на Владата на Република Македонија надлежна за решавање на управни работи

од областа на хидрометеоролошката дејност, во рок од 15 дена од приемот на решението.

(7) Правните и физичките лица кои вршат работи директно зависни од метеоролошките и од хидролошките услови, се должни да обезбедуваат соодветни метеоролошки и хидролошки подлоги.

(8) Правните и физичките лица од ставот (2) на овој член се должни добиените податоци да ги доставуваат до Управата, без надоместок за натамошна обработка и за архивирање во соодветни бази на податоци.

Член 11

(1) Странски правни и физички лица можат да вршат метеоролошки и хидролошки работи од членовите 8 и 9 на овој закон, со предходна согласност од министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство само во следниве случаи, ако:

- тоа е утврдено со меѓународни договори или конвенции кои ги ратификувала Република Македонија и

- се работи за проектни активности од Светската метеоролошка организација.

(2) Резултатите од работата (метеоролошки и хидролошки податоци и продукти) правните и физичките лица од ставот (1) на овој член се должни без надоместок да ги достават до Управата.

(3) Заедно со добиените резултати од работата, правните и физички лица од ставот (1) на овој член се должни при употребата, односно објавувањето да го наведат нивниот извор, но не смеат истите да ги даваат на користење на трети страни.

(4) За резултатите од ставот (2) на овој член, Управата е должна да води регистар.

(5) Формата, содржината и начинот на водење на регистарот од ставот (4) на овој член ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Член 12

(1) Правните и физичките лица од членот 11 став (1) на овој закон, се должни да ја известат Управата за денот на започнувањето на работите и да достават еден примерок од извадокот на решението за упис во Централниот регистар на Република Македонија.

(2) Правните и физичките лица од членот 11 став (1) на овој закон, се внесуваат во регистар кој го води Управата за хидрометеоролошки работи.

(3) Формата, содржината, начинот на водење на регистарот, како и потребната документација за упис во регистарот, ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Член 13

(1) Физичките лица од членовите 10 став (2) и 11 став (1) на овој закон можат да вршат работи од членовите 8 и 9 на овој закон, под следниве услови:

- да имаат завршено високо образование од областа на хидрометеоролошката дејност (дипломирани инженери по метеорологија, физика, хемија, биологија, технологија, земјоделство, шумарство, екологија, хидрогеологија, како и градежни инженери-хидро насока), за стручно-аналитички работи,

- да имаат завршено средно образование од областа на хидрометеоролошката дејност (метеоролошки, хидролошки, хемиски, земјоделски или шумарски техничари), за извршување стручно-оперативни работи и

- да ги исполнуваат условите кои се однесуваат на техничката опременост и соодветноста на деловниот простор.

(2) Правните лица од членовите 10 став (2) и 11 став (1) на овој закон можат да вршат работи од членовите 8 и 9 на овој закон под следните услови:

- да вработат најмалку по еден извршител со завршено средно образование за вршење на стручно-административни работи (хидролошки, метеоролошки, хемиски, земјоделски или шумарски техничари) и по еден извршител со завршено високо образование од областа на хидрометеоролошката дејност за вршење на стручно-аналитички работи (дипломирани инженери по метеорологија, физика, хемија, биологија, технологија, земјоделство, шумарство, екологија, како и градежни инженери-хидро насока), за стручно-аналитички работи и
- да ги исполнуваат условите кои се однесуваат на техничката опременост и за соодветноста на деловниот простор.

(3) Управата води регистар за сите физички и правни лица кои вршат работи од членовите 8 и 9 на овој закон.

(4) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство поблиску ги пропишува условите кои се однесуваат на техничката опременост и соодветноста на просторот за вршење на дејноста од ставовите (1) и (2), како и формата, содржината и начинот на водење на регистарот од ставот (3) на овој член.

Член 14

Критериумите за формирање мрежа и начинот на работа на државната хидрометеоролошка мрежа на станици од членот 7 став (1) точки 1 и 2 на овој закон се утврдуваат и извршуваат на начин и под услови пропишани со овој закон и во согласност со прописите и стандардите на Светската метеоролошка организација (СМО).

Член 15

(1) Хидрометеоролошките работи од членовите 7, 8 и 9 на овој закон, се вршат според годишни и повеќегодишни програми.

(2) Програмите од ставот (1) на овој член ги донесува Владата на Република Македонија, по предлог на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Член 16

(1) Хидрометеоролошките работи Управата ги врши со постојани набљудувачи, со повремени набљудувачи или автоматски.

(2) Во Управата, за вршење на работите: набљудувања и мерења на обични дождомерни станици; мерења и набљудувања на подземни води; фенолошки набљудувања; мерења и набљудувања на површински води; мерења и набљудувања на климатолошки станици; мерења и набљудувања на квалитетот на воздухот, водите и почвата и мерења и набљудувања на главни метеоролошки станици, обични метеоролошки станици, аеросондажни опсерватории и радарски центри, можат да се ангажираат повремени набљудувачи.

(3) За вршење на работите од ставот (2) на овој член на повремени набљудувачи им се исплаќа надоместок.

(4) Висината на надоместокот од ставот (3) на овој член, ја утврдува Владата на Република Македонија врз основа на обемот и сложеноста на работата, карактерот и квалитетот на извршената работа, зачестеноста, како и времетраењето на работите од ставот (2) на овој член.

Член 17

(1) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство во согласност со министерот за здравство, министерот за транспорт и врски и министерот за животна средина и просторно планирање ги пропишува:

- постапките и начинот на набљудување и мерење на квалитативните карактеристики на воздухот, врнежите и на почвата во мрежата на метеоролошките станици,

- постапките и начинот на набљудувања и мерења на квалитативните карактеристики на водите во мрежата на хидролошките станици и
- основите на прогностичкиот систем и постапките за прогноза на квалитетот на воздухот, водите и на почвата.

(2) Директорот на Управата и директорот на Центарот за управување со кризи за остврување на меѓусебната соработка, координација и комуникација во врска со работите од хидрометеоролошката дејност, склучуваат меморандум за соработка.

(3) Министерот за одбрана во согласност со министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува:

- начинот на вршењето на хидрометеоролошките работи за потребите на одбраната на Република Македонија и
- хидролошките и метеоролошките податоци и информации, кои претставуваат класифицирани информации.

Член 18

Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство во согласност со министерот за транспорт и врски, ќе донесе прописи за кои видови на градба во однос на користењето метеоролошки и хидролошки податоци, продукти и подлоги треба да се бара мислење од Управата за хидрометеоролошки работи.

VI. ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ИНФОРМАТИВЕН СИСТЕМ

Член 19

(1) Заради управување со хидрометеоролошките податоци на територијата на Република Македонија, Управата воспоставува хидрометеоролошки информативен систем.

(2) Информативниот систем од ставот (1) на овој член, опфаќа база на сеопфатни, точни и јавно достапни хидрометеоролошки информации, податоци и продукти.

(3) Информативниот систем од ставот (1) на овој член опфаќа: собирање, контрола и валидација, обработка, систематизирање, архивирање, размена, доставување, користење, и објавување, на хидрометеоролошки информации, податоци и продукти добиени од државната хидрометеоролошка мрежа во соодветни повеќегодишни, годишни и месечни публикации, и информации, податоци и продукти добиени од страна на физички и правни лица согласно со членовите 10 став (2) и 11 став (1) од овој закон.

(4) Управата воспоставува и обезбедува функционирање и развој на информатичко-телекомуникационен систем, како основа на оперативната метеорологија и хидрологија.

(5) Управата воспоставува и обезбедува функционирање и развој на основите на хидрометеоролошкиот систем за анализа и прогноза на времето, водите, климата и природната средина.

(6) Управата воспоставува и обезбедува функционирање и развој на систем за предупредување и најава на временски непогоди.

(7) Управата претставува единствена референтна служба, со целосна одговорност за изработка и презентирање на прогнозите за времето, водите, климата и почвата, давање предупредувања и најави за појава на временски непогоди.

(8) Управата воспоставува, организира и развива климатолошка база на податоци.

(9) Управата обезбедува функционирање и развивање на систем за управување со квалитет на мерења, одржување и калибрација на инструменти, вклучувајќи контрола на податоци и продукти, согласно со меѓународните стандарди и прописи.

Член 20

- (1) Управата ги собира хидрометеоролошките податоци и продукти од сите достапни извори, користејќи се со научни и стручни сознанија и методи, вклучувајќи и собирање податоци од правни и од физички лица.
- (2) Управата е одговорна за точноста на хидрометеоролошките податоци од државната хидрометеоролошка мрежа на станици.

Член 21

- (1) Хидрометеоролошките податоци и продукти се јавни.
- (2) Хидрометеоролошките податоци и продукти се објавуваат во средствата за јавно информирање, како и на веб страницата на Управата.
- (3) Податоците и продуктите од ставот (1) на овој член, кои ги собираат овластените правни и физички лица, се доставуваат до Управата.
- (4) Податоците и продуктите од ставот (3) на овој член, Управата може да ги користи исклучиво во истражувачки и развојни цели.

Член 22

Хидрометеоролошките податоци и продукти кои ги собира Управата се чуваат во единствена база на податоци, на начин на кој се оневозможува нивно уништување, злоупотреба и кривотворење, односно неовластено користење.

Член 23

- (1) Управата доставува хидрометеоролошки податоци и продукти на корисници по нивно барање.
- (2) Управата на барање на корисниците без надоместок издава тековни, актуелни податоци регистрирани во реално време.
- (3) Управата по барање на корисниците, издава обработени хидрометеоролошки податоци и продукти од архивата на Управата.
- (4) Трошоците за издавање на податоци и продукти од ставот (3) на овој член ги сноси корисникот и се приход на Буџетот на Република Македонија.
- (5) Владата на Република Македонија на предлог на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесува тарифник за висина на надоместокот на реално направените трошоци за вршење на услугите на давање хидрометеоролошки податоци и продукти од ставот (3) на овој член.

Член 24

Забрането е спречување или попречување на вршењето хидрометеоролошки работи од членот 7 на овој закон:

- со трајни или повремени менувања на условите за нивно вршење, посебно со изградба на објекти во близина на станицата, без претходно добиена согласност од Управата,
- оштетување на објекти, опрема, уреди или инструменти и
- попречување на пристапот или престојот во објектите или на подрачјето каде што се вршат набљудувањата и мерењата.

Член 25

- (1) Во случај на потреба за преместување на објектите или на опремата, уредите и на инструментите или потребата од дополнителни работи, предизвикани со нарушување на пропишаните услови за вршење на работите од членот 8 на овој закон, направените трошоци паѓаат на товар на причинителот, кој е одговорен и за преземање на други обврски поврзани со овозможувањето на континуитетот на вршење на работите.

(2) Работите од ставот (1) на овој член не смеат да започнат пред да се осигура континуитетот на работите од членот 8 согласно со членот 7 ставови (1), (2) и (3) на овој закон.

VII. ПРЕДУПРЕДУВАЊЕ И НАЈАВА НА ВРЕМЕНСКИ НЕПОГОДИ

Член 26

(1) Управата е единствено надлежна за предупредување и најава за појава на вонредни, опасни и катастрофални неповолни временски и хидролошки појави и процеси (во натамошниот текст: временски непогоди).

(2) Управата е должна да врши постојано радарско, сателитско следење, анализирање и прогнозирање на временските непогоди (во натамошниот текст: хидрометеоролошко обезбедување).

(3) Управата е надлежна за давање хидрометеоролошко обезбедување како поддршка на хуманитарни итни ситуации предизвикани од временски непогоди.

(4) Управата е должна, преку средствата за јавно информирање да ја известува јавноста за појавата на временски непогоди.

(5) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува начинот и постапката за предупредување и најава на временски непогоди.

Член 27

(1) Во случај на појава на временска непогода Управата постапува согласно со прописите за управување со кризи и прописите за заштита и спасување.

(2) Управата е дел од националниот интегрален систем за превенција и ублажување на последиците од елементарни непогоди и од други итни ситуации во заштита на луѓето и материјалните добра.

VIII. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Член 28

(1) Управата ги извршува и ги координира меѓународните обврски на Република Македонија во областа на хидрометеоролошката дејност.

(2) Меѓународната соработка на Република Македонија во областа на хидрометеоролошката дејност се остварува во рамките на глобалните и на регионалните техничко-технолошки системи и развојно-истражувачки програми, кои се воспоставени врз основа на меѓународни договори, мултилатерални и билатерални спогодби, кои ги ратификувала Република Македонија.

Член 29

(1) Директорот на Управата во својство на постојан претставник, ја претставува Република Македонија во Светската метеоролошка организација.

(2) Директорот на Управата донесува Програма за меѓународна соработка во областа на хидрометеоролошката дејност.

IX. НАДЗОР

Член 30

Надзор над спроведувањето на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон врши Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Член 31

Стручниот надзор над извршувањето на работите од хидрометеоролошката дејност од страна на правните и физички лица од членовите 10 и 11 на овој закон го врши Управата.

Член 32

Правните и физичките лица кои ги вршат работите од членовите 8 и 9 на овој закон, се должни да овозможат непречено вршење стручен надзор, во однос на:

- проверка на исправноста на инструментите и опремата за набљудување,
- контрола на степенот на обученоста на набљудувачот и проверка на примената на прописите за набљудување, евидентирање и за кодирање податоци,
- непосреден увид во начинот и квалитетот на вршење на дејноста,
- увид во сите потребни податоци, продукти и документација и
- редовно известување за преземените мерки за отстранување на утврдените недостатоци и неправилности.

Член 33

Министерот на предлог на директорот на Управата со решение овластува стручни лица од Управата за вршење на стручен надзор.

Член 34

Овластеното стручно лице изготвува записник со насоки за отстранување на утврдените недостатоци и неправилности.

Член 35

(1) Врз основа на записникот од членот 34 на овој закон, министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесува решение за отстранување на утврдените недостатоци, односно неправилности во рок од 15 дена од приемот на решението.

(2) Доколку физичкото или правното лице не ги отстрани утврдените недостатоци, односно неправилности во определениот временски рок, министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство со решение ќе го одземе овластувањето за вршење на хидрометеоролошката дејност.

(3) Против решението со кое се одзема овластувањето од ставот (2) на овој член, може да се поднесе жалба до Комисијата на Владата на Република Македонија надлежна за решавање на управни работи од областа на хидрометеоролошката дејност, во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.

Х. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 36

(1) Глоба во износ од 1.500 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на правно лице кое поставува пречки, емисиони уреди, градежни објекти, далноводи или други уреди и објекти кои можат да ја попречат работата на техничките средства, уреди, инструменти за хидрометеоролошки мерења и набљудувања, согласно со членот 24 од овој закон.

(2) За прекршокот од ставот (1) на овој член, на одговорното лице во правното лице ќе му се изрече глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност.

(3) За прекршокот од ставот (1) на овој член, на физичко лице или трговец-поединец ќе му се изрече глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност.

Член 37

(1) Глоба во износ од 1.500 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на правното лице, ако:

- врши работи од членовите 8 и 9 на овој закон, без претходно овластување од министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство,
- не доставува податоци, податоците ги доставува вон утврдените рокови, доставува неточни податоци согласно со членовите 10 став (8) и 11 став (2) од овој закон,
- постапува спротивно од одредбите на членот 12 од овој закон,
- попречува вршење на работи на хидрометеоролошко бдеење од членот 24 на овој закон и
- оневозможува овластените стручни лица од членот 33 на овој закон, да извршат стручен надзор согласно со членот 32 од овој закон.

(2) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на одговорното лице во правното лице за прекршоците од ставот (1) на овој член.

(3) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на физичкото лице или трговец-поединец за прекршоците од ставот (1) на овој член.

Член 38

За сторен прекршок, директорот на Управата по службена должност поднесува барање за поведување прекршочна постапка до надлежниот суд против сторителот.

Член 39

(1) Управата, во случај на сторен прекршок, на сторителот на прекршокот ќе му предложи постапка за порамнување, пред да поднесе барање за поведување прекршочна постапка.

(2) Кога сторителот на прекршокот е согласен за поведување на постапка за порамнување, лицето овластено од директорот на Управата за вршење стручен надзор составува записник, во кој се внесуваат битните елементи на прекршокот, времето, местото и начинот на извршување на прекршокот, описот на дејствието на прекршокот и лицата затекнати на самото место.

(3) Во записникот се утврдува начинот на кој ќе се отстранат штетните последици од прекршокот, како и начинот на санирање на последиците од сторувањето на прекршокот.

(4) Овластеното лице за вршење стручен надзор, во постапката за порамнување, на сторителот на прекршокот може да му даде платен налог.

(5) Доколку сторителот на прекршокот го прими платниот налог, должен е истиот да го потпише. Примањето на платниот налог се внесува во записникот.

(6) Кога како сторител на прекршок се јавува правно лице, записникот и платниот налог ги потпишува службеното, односно одговорното лице во правното лице, кое изјавило дека има право да го потпише записникот и да го прими платниот налог.

(7) Изјавата од ставот (6) на овој член се забележува во записникот.

(8) Овластеното лице за вршење стручен надзор е должно да води евиденција за покренатите постапки за порамнување и за нивниот исход.

XI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 40

(1) Подзаконските прописи кои произлегуваат од овој закон ќе се донесат во рок од шест месеца, од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) До влегувањето во сила на прописите од ставот (1) на овој член, ќе се применуваат постојните прописи.

Член 41

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за вршење на хидрометеоролошки работи („Службен весник на Република Македонија“ број 19/92 и 5/2003).

Член 42

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.